

European Network
of Environmental Law Organizations

J&E

Projekty Wspólnego Zainteresowania

Wspólnego Zainteresowania wykonano na podstawie publikacji

“CONNECTING ENERGY, PROTECTING NATURE - A JOINT BIRDLIFE EUROPE AND EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU BRIEFING ON PROTECTING NATURE IN THE DELIVERY OF ENERGY INFRASTRUCTURE PROJECTS OF COMMON INTEREST”

opracowanej przez BirdLife Europe i European Environmental Bureau.

Projekty Wspólnego Zainteresowania

Projekty Wspólnego Zainteresowania

Tłumaczenie polskie

© 2015 Justice and Environment (J&E)

Kontakt do koordynatora: info@justiceandenvironment.org

The preparation of this document received funding from the Central European Initiative. The sole responsibility for the present document lies with the authors and CEI is not responsible for any use that may be made of the information contained therein.

1. Potrzeba Projektów Wspólnego Zainteresowania (PWZ)

W 2010 r. Komisja Europejska ogłosiła, iż do 2020 r. Unia Europejska zainwestuje 200 bln euro w rozbudowę i modernizację infrastruktury energetycznej w Europie. Jednocześnie Komisja zwróciła uwagę, że prawie połowa środków przeznaczonych na inwestycje jest narażona na brak wydatkowania ze względu na przeszkody związane z długimi i nieefektywnymi procedurami udzielania zezwoleń i akceptacją społeczną, a także trudności wynikające z istniejącego systemu regulacyjnego i / lub ram finansowych¹.

Według Komisji Europejskiej wysokie koszty oraz opóźnienia w budowie infrastruktury przesyłowej stanowią główne zagrożenia dla inwestycji w energię odnawialną, niezbędnej dla rozwoju energetyki zrównoważonej. Brak inwestycji w nową infrastrukturę przesyłową może również stać się zagrożeniem dla bezpieczeństwa energetycznego i stanowić barierę dla otwarcia międzynarodowego handlu i konkurencji na rynkach energii. Ponadto Komisja stwierdziła, iż w celu zapewnienia, że unijne cele klimatyczne i energetyczne będą zrealizowane zgodnie z przyjętymi założeniami, niezbędnym jest wśród krajów członkowskich Unii Europejskiej przyjęcie odpowiednich zmian prawnych i finansowych¹.

Komisja Europejska określiła "odpowiednie, zintegrowane i niezawodne sieci energetyczne" jako niezbędne dla osiągnięcia unijnych celów polityki energetycznej². Cele polityki energetycznej określono jako (i) zapewnienie bezpieczeństwa dostaw, (ii) konkurencyjność, (iii) zrównoważony rozwój. Aby umożliwić rozwój takich sieci energetycznych w 2013 r. przyjęto rozporządzenie w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej (TEN-E3), określające 12 priorytetowych korytarzy (np. North Seas Offshore Grid) i obszarów infrastruktury energetycznej (np. Smart Grids). Obejmują one sieci energii elektrycznej, gazu, ropy naftowej i transportu dwutlenku węgla.

2. Dobór Projektów Wspólnego Zainteresowania (PWZ)

Wybór Projektów PWZ stanowi kluczowy element realizacji korytarzy i obszarów priorytetowych. Projekty te, muszą przynosić znaczące korzyści dla co najmniej dwóch krajów członkowskich i muszą spełniać szczegółowe kryteria określone w Rozporządzeniu TEN-E4, takie jak np. przyczynianie się do integracji rynku i rozwoju konkurencyjności. Na proces wyboru projektów PWZ składają się następujące etapy:

1. Przekazanie propozycji projektowych przez projektodawcę Grupie Regionalnej złożonej z przedstawicieli Państw Członkowskich, władz regionalnych, Operatorów Systemów Przesyłowych (TSO), Komisji, Agencji ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER), Europejskiej Sieci Operatorów Przesyłowych energii elektrycznej i gazu (ENTSO-E i ENTSO-G).

2. Grupy Regionalne oceniają kwalifikowalność list na podstawie kryteriów określonych w Rozporządzeniu TEN-E, takich jak: wkład do bezpieczeństwa energetycznego, zwiększenie integracji i rozwój konkurencyjności rynku wewnętrznego, jak również znaczące korzyści dla co najmniej dwóch

krajów członkowskich⁵. Druga i kolejne listy projektów PWZ, muszą zawierać propozycje projektów/ inwestycji uwzględnionych w Dziesięcioletnim Planie Rozwoju Sieci (TYNDP) przygotowanym przez Europejską Sieć Operatorów Przesyłowych (ENTSO) gazu i energii elektrycznej. Grupa ocenia i tworzy ranking złożonych wniosków projektowych⁶. Jeżeli liczba wniosków projektowych przekracza pulę przeznaczonych środków, Komisja Europejska może podjąć decyzję o usunięciu z listy projektów znajdujących się końcu listy rankingowej.

3. W procesie formułowania i oceny kwalifikowalności list Grupy Regionalne na podstawie Rozporządzenia TEN-E, są zobowiązane do przeprowadzenia konsultacji społecznych z zainteresowanymi stronami, w tym m.in. z organizacjami ekologicznymi.

4. Organy decyzyjne Grup Regionalnych (uprawnienia decyzyjne w poszczególnych grupach przysługują krajom członkowskim oraz Komisji) przyjmują wstępne, regionalne listy projektów PWZ.

5. Agencja ds. Współpracy Organów Regulacji Energetyki (ACER) wydaje opinie odnośnie transregionalnej spójności przedstawionych list regionalnych oraz analizy wydajności kosztów.

6. Komisja Europejska na podstawie przyjętej procedury zatwierdza unijną listę PWZ.

3. Korzyści z posiadania statusu Projektu Wspólnego Zainteresowania

Projekty określone mianem projektów PWZ⁷ są objęte uproszczonymi procedurami administracyjnymi w kwestii przyznawania stosownych pozwoleń oraz uproszczonymi procedurami w zakresie decyzji organów regulacyjnych. Preferencyjne warunki obejmują przyspieszone procedury wydawania pozwoleń (3.5 roku) oraz możliwość procedowania wszystkich spraw „w jednym okienku” poprzez wprowadzenie jednego organu odpowiedzialnego za udzielanie pozwoleń w celu usprawnienia procesu ich wydawania i jego lepszej koordynacji. Projekty PWZ z perspektywy polityki energetycznej są określane, jako przedsięwzięcia nadrzędnego interesu publicznego.

Projekty posiadające status PWZ zgodnie z unijnym prawem konkurencji są uprawnione do wsparcia finansowego ze środków publicznych, w tym ze środków z Funduszy Strukturalnych⁸. Projekty te są również kwalifikowane do wsparcia finansowego⁹ ze środków Programu „Łącząc Europę” (CEF). Środki te przeznaczone są na wsparcie projektów i prac rozwojowych, charakteryzujących się pozytywnymi efektami zewnętrznymi oraz rentownością inwestycji. Na wdrażanie Programu (CEF) w latach 2014-2020 przeznaczono 5.85 bln euro.

Rozporządzenie TEN-E wprowadza również koniczność opracowania i wdrożenia przez kraje członkowskie usprawnionej procedury oddziaływania na środowisko dla projektów PWZ. Wprowadzane „usprawnienia” mają być przyjęte bez uszczerbku dla przepisów z zakresu ochrony środowiska¹⁰. Oprócz obecnie już obowiązujących przepisów określonych w Konwencji z Aarhus¹¹ oraz regulacji w niej zawartych¹², jak również odpowiednich zapisów prawa unijnego w zakresie środowiska oraz udziału społecznego w procesie podejmowania decyzji związanych ze środowiskiem, Rozporządzenie dodatkowo wprowadziło regulacje w zakresie transparentności i udziału społecznego¹³ przy realizacji projektów PWZ.

W celu uzyskania bardziej szczegółowych informacji na temat Projektów PWZ, zapraszamy na stronę internetową J&E I zapoznanie się naszymi publikacjami ¹⁴.

BIBLIOGRAFIA

- 1
Commission Staff Working Paper Energy infrastructure investment needs and financing requirements (SEC(2011) 755 final) was prepared by the Commission upon the request by the European Council of 4 February 2011 on energy infrastructure investment needs and financing requirements.
- 2
Komunikat z dnia 17 listopada 2010 COM (2010) 677 final Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Priorytety w odniesieniu do infrastruktury energetycznej na 2020 r. i w dalszej perspektywie - plan działania na rzecz zintegrowanej europejskiej sieci energetycznej
- 3
Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 347/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, uchylające decyzję nr 1364/2006/WE oraz zmieniające rozporządzenia (WE) nr 713/2009, (WE) nr 714/2009 i (WE) nr 715/2009
- 4
Art. 4 Rozporządzenia TEN-E.
- 5
Art. 4 i Załącznik IV Rozporządzenia TEN-E.
- 6
Wprowadzenie Dziesięcioletniego Planu Rozwoju dla energii elektrycznej i gazu zostało określone w Art. 8 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 714/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 i Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie warunków dostępu do sieci przesyłowych gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1775/2005.
- 7
Art. 7 Rozporządzenia TEN-E.
- 8
Komisja Europejska (2012), „Program Łącząc Europę” http://ec.europa.eu/bepa/pdf/cef_brochure.pdf.
- 9
Art. 14 Rozporządzenia TEN-E.
- 10
Motyw 34, Art. 8(3) i 10(6) Rozporządzenia TEN-E.
- 11
Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r.
- 12
Rozporządzenie (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty
- 13
Zobacz motyw 30, Art. 4(4), 9 i 18 oraz Załącznik III.1(5) i Załącznik VI.
- 14
<http://www.justiceandenvironment.org/publications/>

Niniejsze opracowanie z zakresu Projektów Wspólnego Zainteresowania wykonano na podstawie publikacji “CONNECTING ENERGY, PROTECTING NATURE - A JOINT BIRDLIFE EUROPE AND EUROPEAN ENVIRONMENTAL BUREAU BRIEFING ON PROTECTING NATURE IN THE DELIVERY OF ENERGY INFRASTRUCTURE PROJECTS OF COMMON INTEREST” opracowanej przez BirdLife Europe i European Environmental Bureau. Autorzy i instytucje publikacji nie odpowiadają za treść tłumaczenia opracowania i materiały powiązane. Dostęp do pełnej treści opracowania, pod linkiem: [link](#).

Connecting energy, protecting nature

© 2014 BirdLife Europe and the European Environmental Bureau (EEB)

Autorzy: Ivan Scrase, Martina Mlinaric and Suzie Lukacova

Kontakt do autora: ivan.scrase@rspb.org.uk